

lige aldersprofil muligheden for at få uddannelsen til at fremstå som en attraktiv ungdomsudannelse, så der er under alle omstændigheder behov for at igangsætte særlige rekrutteringskampagner.

Afsluttende må jeg fremhæve, at hvor kapaciteten ikke er udnyttet af de uddannelsessøgende, kan man jo også tage videregående uddannelse med dagpenge og uddannelseslov, hvis den mulighed er til stede. Men der er jo altså først og fremmest under lov om åben uddannelse en række muligheder.

Endelig vil jeg til sidst sige, at jeg forbereder en redegørelse til Folketinget om organiseringen af hele institutionsområdet inden for Undervisningsministeriet og inden for de videregående uddannelser med henblik på at sikre, at vi har attraktive uddannelses tilbud, og at vi har dem geografisk spredt på en fornuftig måde. Det vender jeg tilbage til Folketinget med på et senere tidspunkt.

Jeg må afslutte med at sige, at efter min opfattelse er der i øjeblikket ikke behov for en yderligere udvidelse af uddannelseskapaciteten på de områder, der her har været i fokus.

Forhandling

Bruno Jerup (EL):

Jeg vil starte med at takke arbejdsministeren og undervisningsministeren for deres besvarelse, og jeg håber da på, at de efterfølgende får mulighed for at komme med en yderligere besvarelse. Jeg kunne forstå, at der var for lidt tid til undervisningsministeren.

Der er i det væsentlige to måder, hvorpå man kan få kvalificeret arbejdskraft: en forøgelse af uddannelseskapaciteten på grunduddannelsen, så der bliver flere nyuddannede – det er den ene vej – og en anden vej er en opkvalificering af voksne, der arbejder inden for branchen, men som ikke har det tilstrækkelige uddannelsesniveau. Regeringen bør efter vores opfattelse tage fat i begge metoder og sørge for, at de bliver udnyttet optimalt.

I modsætning til mange flaskehalse på det private område, hvor uddannelserne fordrer lære- eller praktikpladser hos de private arbejdsgivere, har det offentlige system langt større muligheder for at få uddannet den nødvendige arbejdskraft. Det gør det efter vores opfattelse ekstra pinligt, at det er her, flaskehalsene findes.

Problemerne er ikke ens på hele det offentlige arbejdsmarked. På de fleste områder er situationen særlig grotesk, fordi der mangler arbejdskraft, samtidig med at der er adgangsbegrænsning til den uddannelse, der skal skaffes arbejdskraft til.

Det gælder områder som pædagoger, lærere, socialrådgivere osv. Der blev i år afvist over 3.000 unge, der gerne ville være pædagoger, 1.000, der gerne ville være lærere, osv. – ikke på grund af manglende kvalifikationer eller forudsætninger, men alene fordi samfundet ikke tager opgaven tilstrækkelig alvorligt.

Ser vi nærmere på lærerne til grundskolen som eksempel på problemerne inden for det sociale og pædagogiske område, vil der for det første være mange lærere, der i de næste 10 år forlader arbejdsmarkedet på grund af alder. For det andet stiger elevtallet. For det tredje vil der blive stadig flere job for læreruddannede inden for voksen- og videreuddannelsessektoren, og endelig, for det fjerde, vil jeg tro, at arbejdstiden i f.eks. år 2010 vil være lavere end i dag. Vi kan jo blot følge den aktuelle europæiske debat omkring arbejdstidsspørgsmålet.

Selv om der i de sidste år er optaget flere på seminarierne, slår det ikke til. Undervisningsministeren anslår selv, at der vil være lærermangel i de næste 8-10 år. Der er ikke nogen, der i lang fremtid kan garantere for, at problemet derfor vil være løst. Der er alt for mange variabler, som vi ikke kender, og som antydet ovenfor med de fire problemstillinger, jeg tog ind, er det mest sandsynligt, at det går i retning af en øget mangel i forhold til den nuværende uddannelseskapacitet.

Lærermangelen kradser allerede nu, og der er som sagt udsigt til, at den bliver værre. Det virker barokt, at vi netop nu, hvor et flertal i Folketinget har proklameret, at fagligheden skal i højsædet i folkeskolen, skal til at ansætte ikke-uddannet arbejdskraft i lærerstillinger, som det har været på tale.

Hvad kan man gøre ved lærermangelen?

Dels bør Undervisningsministeriet udvide optaget på lærerseminarierne, dels kan Arbejdsministeriet gøre sit. I en række år har der været afholdt aftenseminarier både i København og i Århus. Her har voksne kunnet tage en læreruddannelse om aftenen. I år er der kun blevet oprettet hold i København på grund af faldende søgning.

Det skyldes først og fremmest, at Arbejdsministeriets regler om, hvad arbejdsløse kan og